

ఆంధ్రుల అద్వితీయ మగు
మ్యూజియల్ భీమా సంస్థ
ఏజన్సీ ఆర్గనైజరు పరమలకు, భీమా
నడుపాములకు పేర్కొన గాంచిన
హిందుస్తాన్ మ్యూజియల్
ఇన్స్పెక్షన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.
మ చి లి పట్టణము.

మూలవాణి

రక్తము కారుచున్న, కారకపోయిన, నూతనముగా కలిగిన, చిరకాలముండి ఉన్న రక్తము, ప్రభాగముననుగుణ, లోపలిభాగ ముననుగుణ, ఎక్స్‌జిస్టింగ్‌ను అర్జునుర ఒక సారి పూరించుకొని, అమోఘముగా పనిచేయును, బాధ, నరక, మంట, చీమ, నెక్టరుకాగట, కంటానే ఆరిపోవును. మాడుపులుల వాడి నంతనే యెంతటి మొండికైన మూలకంబు గాని, భగవంతుని గాని శక్తివంతికి లేకదే పూర్తిగ కుడుచును. కుడుకపోయినచో, సామ్య వాచ మేయబడును. ఖరీదు రు 2/-
AROGYA SADAN, Durgadevi St., BOMBAY 4.

మాన్యువల్ సినిమా

80-మూత్రలు 0-10-0

హిందూస్థాన్ సినిమా 0-9-0.

మూలవాణి
(హిందూస్థాన్ ప్రెస్) గుర్రు మధికము!
ఈరములో ఉత్పాదకములే కలిగి
తెరకాలకు ఈమూత్రలు దివ్యమృతము.
అశ్మి, అరగి, అప్రతికము, అస్మి నాం
స్యము, అతిదాహము, చెక్కిల్లు, సర్వాం
గములయందు ఉపయోగము, పిక్చర్లు,
పార్వములు, కిరణులు, క్రేల్లు, అప్రలు
మొదలగు చాలియందు గలిగి వాటిని
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యము
నకు చేరువును.
ఈ మూత్రము తేజావంత శక్తివంతమైన
టానే మామూలు, ఇందు అనేక విషయము
లేరినవి. అవధక బాధలకు ముగిసేతే
పరమపాంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక
సారి వాడిచూచిన, నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:—
ఆయుర్వేద ప్రెస్ లిమిటెడ్,
ఎలమట్ల, నిడువూలుపల్లి, (కృష్ణాజిల్లా)

మన సారచందిని

ఇది భగవంతుని ప్రభా
యంతయును ఎరుపు, తెలుపు,
పసిమి, మొదలగు అంతు
సంబంధమున వ్యాసము,
మూత్రము లిం యిం యిం
ప్రేర కుమువ్యాసము-
మొదలగు వాటిని ఖండిం
చుటలో దివ్యమయినది.
గీ. 1-8 రు 1-4-0
అనుపాసమునకు సంది అ త్రుర సీమ రు 0-8-0
హిందూ ప్రెస్ గుర్రు.
(6) పి. సి. పి. అండ్ కో. కంపెనీ,
ఆయుర్వేదమునా - పరిశీలి - నెల్లూరుపల్లి.

ARYAN
టూత్ బ్రష్
ఆర్యన్
మీరు యెంత యిచ్చినా పత ఆర్గన్ కంపెనీ
హిందూ ప్రెస్ ముగిసేతే కలిగినది.
అర్జున్ ముగిసేతే కలిగినది.
"ఆర్యన్" యొక్క "గోంగ్" గ్రేడ్ వలన
మంచి గ్రేడ్ గా నడుచును, మంచి తెలుగు
సంతులించే ముగిసేతే వాగున శక్తివంతము.
మూలము రాజధాని ఏజెంసీ:
జనరల్ స్టోర్ లిమిటెడ్,
802, నెల్లూరుపల్లి, మద్రాసు.
"ఆర్యన్" హిందూ ప్రెస్ గోంగ్
మీ మొదలు నడుచును.
ARYAN BRUSH CO. BOMBAY

ఆంధ్రపత్రిక
314293
Founder **K. NAGESWARA RAO**
ANDHRA PATRIKA DAILY
Editor **S. SAMBHU PRASAD**
Vol. 26 } మద్రాసు 31-7-39 సోమవారము MADRAS, MONDAY JULY 31, 1939 { No. 103

ఆంధ్ర తాంజనము వారి
తామర తైలము దంత చూర్ణము
40 సెల్
తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జ, శోభ, పొడలు మొదలగు వానిని
రెండే పూరలతో నిర్మాణముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును.
పాకెట్ డాక్టర్
సంక్షిప్తము పోగొట్టి నోటిదగ్గరమును పారదోలి
సంక్షిప్త తోముటకు బాగుగానుండును. డబ్బి 1 & 0-2-0.

రైరాకపోకలు
మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను

గొట్టేకరు	బయలు తెలుగు	వచ్చు తేదీ
లక్ష్మీ మొయలు	రా. 7 10	7 45
గాంధీ లంకా ఎక్స్ ప్రెస్	రా. 7 45	8 5
పూర్వీ ప్యాసింజరు	రా. 7 50	11 0
కాశీ ప్యాసింజరు	మ. 12 35	2 40
బొంబాయి మొయలు	రా. 8 55	6 0
బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్	రా. 8 20	5 55
రామచంద్ర ప్యాసింజరు	రా. 9 25	8 40
రేణిగుంట ప్యాసింజరు	—	9 45
రేణిగుంట ప్యాసింజరు	—	9 45
తెలంగాణ మొయలు	రా. 9 30	6 15
తెలంగాణ ఎక్స్ ప్రెస్	మ. 12 35	2 20
తెలంగాణ ప్యాసింజరు	రా. 6 30	8 15
తెలంగాణ ప్యాసింజరు	రా. 9 40	5 50
కోల్కాతా ప్యాసింజరు	మ. 12 55	2 0
కోల్కాతా ప్యాసింజరు	రా. 5 30	—
కోల్కాతా ప్యాసింజరు	రా. 6 35	—

పూర్వ యాత్ర!
ఈ నెవ్వేం బరు 15 - వ తేదీ ని ప్రారంభము
అన్ని చోట్ల ఏజంట్లు కావాలెను
వివరములకు వెంటనే ప్రాయము:
ఆచంట బాపిరాజు, బి. ఏ. మేనేజరు,
ఆంధ్రపూర్వ యాత్ర కంపెనీ, విశాఖపట్నం.

సుధా ప్రశంస
వైద్యవిషయములో గొప్ప గ్రంథములను రచించిన నమ్మ మానవత్వ నోకదానిని స్థాపించ
వలసిందిగా అనేకమంది కోరుతున్నారే, ఈ విషయము నాకు అనేక సంవత్సరములనుండి
కుమారుల ముందుకువేతను, "సుధా" అనేది "సుధా" మానవత్వ నోకదానిని స్థాపించి,
నిగూఢములైన శాస్త్రవిషయములను మరియు వైద్యముగములను చికిత్సావిధానమునకును
సంబంధించిన అవధుల విషయములను ప్రధానము ప్రచురించడమిది. కొత్త సమగ్ర లగు
వారు వైద్యవిషయములను చదువో "సూర్య" పంపించగలండులకు అనేక రీతులను ప్రార్థించుచున్నాను.
మరియు "సుధా" అనేది యీ పత్రికకు సంవత్సర చందా రు 2-8-0 లు మాత్రమే
ఏర్పరచడమైనది. కావలసివారు చందాదారులుగా వెంటనే చేరవచ్చును.
ఇట్లు
డాక్టర్ (శివాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి),
బెజవాడ.

వృద్ధాప్యంలో తనకు గాని లేక తన అనంతరం తనమీద ఆధారపడి
యున్న వారికిగాని డబ్బు చిక్కులేకుండా తగినంత మొత్తమును చిన్నచిన్న
వాుదాలు కట్టి సమకూర్చుకునే విధానం బీబిత్ భీమా ఒకటి.
అందుచేతనే ప్రతి సంవత్సరము మేనపేలు వివేచనపరులు
మునిలవిననులో తమ యొక్క యు, లేక, తమ అనంతరము తమపై
ఆధారపడిన వారియొక్కయు పోషణకొరతై తమ జీవితములను

"ఓరియంటల్"
లో భీమా చేయుచున్నాను. ఓరియంటల్ మిక్సిలి దృఢమైన
అత్యంత ప్రభావీమానం పొందినట్టి భారతీయ జీవిత భీమా కంపెనీ.
ఆలసిం చ కండ్డి
నేడే ఒక "ఓరియంటల్" పాలిసిని తీయండి
ఓరియంటల్
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరన్సు
కంపెనీ, లిమిటెడ్.
స్థాపితము. 1874. హెడ్ ఆఫీసు: బొంబాయి.
వివరములకు ఈ దినపత్రికములకు ప్రాయము:—
బ్రాంచి నెక్రటి, బ్రాంచి నెక్రటి,
ఓరియంటల్ లైఫ్ ఆఫీసు, ఓరియంటల్ లైఫ్ ఆఫీసు,
గోడవారిపేడి, విశాఖపట్నము. ఓరియంటల్ ఆఫీసు, మద్రాసు.

ప్రముఖ హరి
శ్రీకృష్ణ ఆయుర్వేద షార్మసి, పల్నాడు.

బంగోలు డి. ము. కోర్టు
అనలు నెంబరు 62 ఆఫ్ 1939.
వాదులు: పద్మి శైలి పీరాస్వామి సమ్యవాద.
vs
ప్రతివాదులు: 1. భాస్కర సరస్వత్య
2. అద్దంకి శంకరామయ్య శైలి
3. యా. కృష్ణశైలి
4. యా. రామయ్య శైలి
5. యా. శ్రీనివాసు శైలి
6. యా. నారాయణ శైలి
7. యా. సుబ్బయ్య శైలి. శైలి
8. భాస్కర లక్ష్మీనారాయణ
ప్రతివాదులు అను వారికి యుద్ధంబన
తెలియజేయును మే మనగా:—
ఈ నెంబరు వాదులు రు 825-11-6 లకు
లెక్క వాణిజ్యమీ వివాద సదరు కోర్టులో
దావా చేయగా వివాద నోటిసు విమర్శము.
7-8-1939 తేదీకి వాయిదా చేసినారు.
సదరు తేదీ వరకు 10 గంటలకు వివాద స్వయం
ముగా గాని, లేక వేలవారాగాని, వాజై
వివాదము తెలుపుకునేది. లేనియెడల
వివాదమును తీర్చిదిద్దవలెను.
బంగోలు. మట్టా హరినారాయణ శైలి
31-7-39 వాదుల శైలి.

జ్వరము
జ్వరము వచ్చినప్పుడు నరములకు, మాంస
భాగులకు చెరువుయొ విషములు గొప్ప
అపాయమును కలుగజేయును. అందుచేతనే నీకు
వలెను, నిష్కారము కలుగుచున్నది.
తిరిగి బలము కలుగవలెనంటే భాగులకు
బలపరచుకోవలసియున్నది. అయితే నీకు శక్తి
శక్తి తక్కువగా ఉండవలెనంటే మామూలు
వదార్తలు లేక బీబిత్ భీమా సహాయమును
జ్వరము వచ్చినప్పుడు కోసము యితర
ములను జీర్ణించుకోవలెనంటే బీబిత్ భీమా సహాయమును
జీర్ణించుకోవలెనంటే భాగులకు బలపరచు
గొప్పవలెనంటే. యింకను బీబిత్ భీమా సహాయమును
మును, తక్కువమే ఆపి నీ శరీరమునకిది క్రొత్త
బలము నిచ్చును, నిష్కారము తెచ్చుచును.
అతి ర్వేదమును నీకు శక్తి, శేషావ్యయము
కలుగును.
బీబిత్ భీమా సహాయమును తెచ్చుచు
కొనును.
గనోనామ్
గనోనామ్ గాగురంటి బొంబాయి.
హిందూ ప్రెస్ గోంగ్.
హిందూ ప్రెస్, నెం. 1861, బి. టి. మద్రాసు.

గనోనామ్
గనోనామ్ గాగురంటి బొంబాయి.
హిందూ ప్రెస్ గోంగ్.
హిందూ ప్రెస్, నెం. 1861, బి. టి. మద్రాసు.
అనేక స్వతః వస్తువస్తువులలో బం
గారు పరకముల సర్టిఫికేట్లు బహుమానములను
వార్షికు యిదియే. యెట్లుకావలెను.
కె. జి. రావు,
వెయింటు అండ్ వార్మిస్ కో,
పాలకొల్లు. (ద. ఇండియా)

విద్యుత్రిక ఆశా
అద్భుతమైన 2-వ వారము
శ్రీ దుర్గా కళామందిరము,
బెజవాడ.
1-8-39 మంగళవారము
మొదలు
శ్రీరామ గోపాల్ పిక్చర్లు వారి
తెలుగు ట్రాక్ట్
పాశు పతా ప్రము
PASUPATHASRAMU
మధ్య పాత్రాదులు:
మిస్టర్ నిడుముక్కల సుబ్బారావు,
పి. సూరిబాబు, కె. రఘురామయ్య,
పి. చంద్రమౌళీశ్వరరావు, మిస్. శకుం
తల, డి. అన్నపూర్ణ, చిట్టిరాజు.
హా వు రిక
మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి వివోద
పన్ను చట్టము ననుసరించి ఆగస్టు మొద
టితేదీ నుంచి 0-2-0 టిక్కెట్టుకు కానీ
0-4-0 టిక్కెట్టుకు అర్హుల ఎక్కువగా
వసూలుచేయబడును, అనగా 0-2-0
బదులు 0-2-3, 0-4-0 బదులు 0-4-6
అవును. ఇతర తరగతుల టిక్కెట్లు
ఇదివరకున్నట్లే యుండును.

ఈ శుక్ల
రత్నపురుష లేఖ్యము
బంబు, రక్తము, కీర్తనశక్తి.
అన్ని చోట్ల దొరకును, నెం. 1-0-0.
ఈశ్వర షార్మ, P. B. 127, మద్రాసు.

నగల యేలం నోటిసు
ఇందువలన సకల మైన వారలకు తెలియ
జేయుట యేమనగా:— కుమార్తెలకున్న వారు
యెవరుడో తెలియకపోయినట్లు, అందు
చేత వారియొక్క కంపెనీవారి పుత్రికల ప్రకారము
కుమార్తెలయొక్క కంపెనీవారి యెలంబా
తెల్లీ వారియొక్క జవాబుమీద యా దినక
కమరచిన సీమములముల తెల్లీ న మొద
1939-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెం. 2-వ తేదీ
యివరము వరకు ఒక గంటకు ఆగ్నే
మట్టి కట్టిన అంకు కంపెనీ వారియొక్క
పట్టణము నారాయణ మొదటి పిల్ల 20 నెంబరు
గల గృహమునందు బహిరంగముగా యేలము
జేయబడును. వివరములకు:
Mallikarjuna & Co., (Regd)
Auctioneers,
20, Narayana Mudali Street,
G. T. Madras.

ఆర్థిక సాయ సకాల
ముక్త్యుల (కృష్ణ)
హిందూ ప్రెస్ గోంగ్ వారి వాణిజ్యము:
1. ఆర్థికభద్రము (అమృతముంటి)
2. వనంకకునుమాకరము
(ప్రేమములకు పెన్సి)
3. మనోహర కళాభరణము
(భారతీయ పరమాధ్యయ)
4. సువర్ణ సుందరరసము
(సహాపాములకు సంతవి)
5. క్షీరబలాశైలము
(నాతీగములకు విశ్రాంతము)
6. మనో సూర్యవర్తి
(పెత్తనోగములకు పారదోలును)
ఇంకా సమస్తామృతములను కొను
కును. స్వయముగా వచ్చిగాని, ఉత్తరప్రకృత
రముల ద్వారాగాని సలహా పొందవచ్చును.
Consulting Physician:—
ఆయుర్వేదమునా నెం. 8,
వేలూరి శంకర శాస్త్రి, ఎ.ఎం.సి.సి.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా
6 నెలలకు ... రు. 12-0-0
12 నెలలకు ... రు. 24-0-0
ఆంధ్ర వారపత్రిక
సం. చందా రు. 4-0-0
సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాను పంపవచ్చును.
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,
నెం. 7, తిరువెల్లిపిల్లి, మద్రాసు.
భారతి
నవిత్త మానవత్రిక
చందా సం|| 1-8 రు. 6-0-0
విద్యుత్రిక రు. 0-8-0.
7. తిరువెల్లిపిల్లి, మద్రాసు

ఇది ఆశాగ్రయము, బలము నివృత్తిగలిగినదని, 80,000 పైనుబడినంతా నిరసనగా, డిప్యూటీ ఛాంసెల్ ఆఫ్ మాన్యుస్క్రిప్టు, గవనిలయము, అన్ని చోట్లను కొరకును.

మదరాసు చందాదారుల కొక మనవి

మా ఆంధ్రపత్రికా సచివ్ర వారపత్రిక మరొకటి మాసపత్రిక లను చెన్నపట్టణపు సిటి లిమిటెడ్ లు వారి స్వంతభక్త్యులై విక్రయించుటకు మిసెర్స్ మెట్రాన్ న్యూస్ పత్రాఫీస్ వారిపాత్ర శ్రీయుత యస్. నారాయణగారిని 1-8-39 వ తేదీనుండి నియమించివారని తెలియ జేయడమైనది.

మేనేజరు.

ఆంధ్రపత్రిక 1939-వ సం. జూలై నెల 31-వ తేదీ సోమవారము

లోకమాన్యవర్ధం

శేష లోకమాన్యలికు చని పోయినరోజు భారతదేశ మంతటను వర్ధంత్యులను జరుగును. ఆమహా రాజ భారతదేశమునకు జేసిన సేవ క్రిందివలెను. పలు వేదీకలనుండి యువ న్నాములీయబడును. ఇదియన్నియును యెందుకు? లోకమాన్యమ తన జీవిత మునందు అనుభవించి భారతీయుల కం దిరకును ఆదర్శముగ జూపిన స్వరాజ్య జన్మస్వత్యమును గ్రహించగల్గిరా? అందుకై చేయు సంరంభమున నింత వర కేకభావమును బడయలేకపోయి. ఈ వర్ధంత్యులను లన్నియు నెందు కని మరల నడగడము.

అయినను యీ వర్ధంత్యులను లతో, బాలగంగాధరుని జీవితశీష ముల సంస్కరించుటతో ప్రతివ్యక్తియు స్వరాజ్యముగా జన్మస్వత్య మని తెలుసుకొనుటయే కాక అందుకు భారత దేశీయమహానభ విధించిన కార్యక్రమ మును విధిగా గ్రహించుటో ననునదిం చుచు స్వరాజ్యపథమున ముందుకు పోవ బ్రయత్నించునని న మౌద ము. తిలకు మహాశయము కర్మ యోగి. శుక్లప్రసంగములతో తృప్తిపొందడు. నేడు భారతదేశమునగానించుచున్నది వాగ్విప్లవభాగ మొక్కటియే. కాన్య గూరత్వము లేదు. కర్మాన క్తి లేదు. దానిని నేర్చుకొని ఆ మార్గమున నంచ రించినపుడే తిలకువర్ధంత్యులను జరుపుట కర్మము నెంపాదించి న వారయ్యెడద.

లోకమాన్యని యనంతరము భారత నాయకత్వమున వహించిన గాంధీ మహాత్మునిన త్యాగేషుము, అహింస, అనాసక్తి యోగముతో నిపుడు లోక మాన్యని కర్మయోగ నిర్ధారమును బోల్చునవసరములేదు. అయినను మహా త్ముని నాయకత్వమున దేశము నిర్విర్య మైనదనియు, పరాక్రమమును గోల్పో యినదనియు జెప్పవారు కలరు. వారల కొకమాట మాత్రము చెప్పెదము. మహాత్ముడు బోధించినటులు సత్యము నందును అహింస యందును సంపూర్ణవిశ్వాస ము గల్గి తదను కులమును కర్మాచరణకు గడంగిన మొదల మహాపరాక్రమ కౌర్యముల ప్రకటనవలన గల్గుభలములు గల్గునని మూత్రము చెప్పగలము. రెంటిని నీమూలమునకు దైర్యపాపములే కావ లేను. అభ్యాస ముభయత్ర అవసరమే. ప్రపంచమున దేశములన్నియును అను నరించు పార్శ్వస్థమార్గముల జూచుచు వానిద్వారా పొందు విజయమును జూచుచు, సాయుధబలమే బల మను భావము గల్గుటవలన మహాత్ముని

బోధించు నిర్ధారములు ప్రయోజన కరములు కావను భావ మేర్పడుచున్నది. ఆ భావము తొలగించుకొని ప్రపంచానుభవమును గల్గి మనము మహాత్ముడు నిర్ణయించిన సత్య అహింసా మార్గములనే స్వరాజ్యమునందు బడయగలమనియు, ప్రపంచ మంతటను ఆదర్శపూర్వముగ నుండగలమనియు తెలుసుకొనవలెను. ఈ యంశమున సమాధానము కుదురక దీనివల్లనే కాం గ్రెసునందు భేదభావము లేకుండునని నెడల మహాత్ముడు క్రిందటివారం హరి జ్జాలో వ్రాసినట్లు అభిభావిత కాం గ్రెసు సంఘము వేరొక కార్యక్రమ మును నిర్మించుకొనవలెను. భేదభావ ములతో నుండుట దేశమునకు మంచిది కాదు. అవి పోయినపుడే తిలకు మహా రాజప్రబోధించిన స్వరాజ్యమును బడయగలము. లేకున్న అది అడుగునవడి పోవును. అటుల పోకుండ స్వరాజ్య మును పడయుటే విధి యని యెంచి వ్యక్తిప్రాయములకు దానియక, అధిక సంఖ్యాక నిర్ణయములను విధిగా నాచరించు కర్మవీరులమై పోరాడినపుడే తిలకు వర్ధంత్యులను జరిపినందు లకు సాధ్యమును గాంచగలము. ఆ మహాశయని ఆత్మయు తృప్తిగాంచును.

సత్యాగ్రహ విరమణము

గాంధీమహాత్ముని సలహాపై భారత సంస్థానములందు సత్యాగ్రహ ము ను విరమించినట్లే ప్రాన్యవాలు భార తీయులును వారి సలహానే యనుస రించి విరమించిరి. సత్యాగ్రహసంరంభ మొక్కడైనను ఆదర్శమును జేరుటకు సాధనముగ నుపయోగపడగలదు. కాని దానినుపయోగించుటకు ముందు, ఒక అన్యాయమును అక్రమమును ఆ మార్గమున నిరోధించుటకు ముందు దానితో నవసరము లేకుండ కార్య సాధనమగునేమో అందు కున్న అస త్యాగ్రహములన్నిటిని మాడవలెనని మహా త్ముని అభిప్రాయమైయున్నది. అటుల చేయుటలో కారవమున కెట్టిభంగమును గలుగరాదు. దక్షిణాఫ్రికా సమస్య ఆ విధముగ పరిష్కారమగునని వారికి నమ్మకము కలదు. వారు స్వయముగ నామోఘటనతో నుత్తరప్రభుత్వము ను జరుపుచుండిరి. భారతప్రభుత్వ ము ను బ్రిటిషుప్రభుత్వమును ఇందు న్యాయ మును గలుగజేయు ప్రయత్నించుచు చున్నారని వారికి తెలియును. ప్రాన్య వాలు సత్యాగ్రహనాయకులు డాక్టరు దాదూగారు దలంచినటుల నీ సమస్య కారవప్రదముగ పరిష్కారము కాక పోయినయెడల నీ సంరంభము ప్రారం భింపబడు ననియు, అందు యెంతటి త్యాగమునకైనను సంసిద్ధులై తుదివర కును పోరాడెదననియు నంది య ము లేదు. అపుడు మహాత్ముడు తెల్సినట్లు భారతదేశమంతయును వారి కండగ నిలుచును.

సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు సమయానుకూలమున నెరిగిన వారు గాంధీమహాత్ముడు తప్ప యింకొకరు లేరనుటకు నందియుచులేదు. భారతదేశ సమస్యయు, విదేశీ య భారతసమస్యయు సమార్థముననే పరిష్కారము గావలసినయెడల అందు కాయన యేమాత్రమును వెనుదీయదు. అయితే ఒకసారి అందుదిగినపుడు విజయము చేకూరువరకును వెనుదగ్గుట యుండదు. పూర్వానుభవముచేత ఆ విషయమున వారెక్కువ అలోచించి నిర్ణయించెదరు. దక్షిణాఫ్రికా నాయకు నకు మహాత్మునియందు గల విశ్వాస మీదేదేశమునను సత్యాగ్రహము నిపుడే చేయవలె నను వారికి గల్గిన యెడల స్వరాజ్యపథమున సరియైన మార్గమున పోగలమనుటకు నందియుచులేదు. దక్షి ణాఫ్రికా నాయకుడు సత్యాగ్రహమును శేష ప్రారంభించకుండ ప్రస్తుతము విర మించినందుకు వారినిభినందించుచు యీ సమస్య గౌరవప్రదముగ పరి

ష్కారమగుటకు బ్రిటిషు, భారతప్రభుత్వములు, దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించెదరని నమ్ముచున్నాము.

నైజాం అల్లర్లు

నైజాం ప్రభుత్వసంస్కరణముల ప్రకటించిన పిదప మహమ్మదీయులు అసంతృప్తిని ప్రకటించుటయు, ప్రదర్శన ముల జేయుటయు ఆ సందర్భమున నల్లరులు జరుగుటయు విచిత్రముగ నున్నది. ఈ సంస్కరణములములమున నసం తృప్తి యెక్కువగనుండవలసినది హిం దువులకు. వారిసంఖ్యకు దగిన ప్రాతి నిధ్య మీయబడలేదు. అల్లసంఖ్యకు లగు మహమ్మదీయులకును, అధికసం ఖ్యకులగు హిందువులకును సమాన స్థానము లీయబడినవి. అందును వారి వారి మతస్థులు యిచ్చినవోట్లు నూటికి 40 యున్నగాని శాసనసభలో స్థానము లభింపజాలదు. ఆ విధముగా లేకపో చిన యెడల హిందువులకు లభించు స్థానములు తక్కువగావచ్చును. పద్దిరు వర్సిక కమిషనువంటిది నియమింపబడ నున్నను హిందువులకు దామాదాగా నెక్కువయొక్కములు లభించు ననుటకు నవకాశములేదు. ప్రత్యేకముగా మతభేదములనుగూర్చి విచారించుటకు కమిటీల నియమించినను అవి యెటుల పని చేయునో అనుభవముమీద గాని తెలియదు. ఆర్య సత్యాగ్రహమునందు కారాగారములకు బోయినవారిని విడుదలజేసి వారు కోరికమీదగ్గుముల సమాధానము గుడుచ్చుకొను నుద్దేశముతో నున్నట్లు ప్రభుత్వ ము వారు సద్భావము నైనను జూప లేరె. అయినను, హిందూసంస్థయు, ఆర్య సత్యాగ్రహసమితివారును శాంతముగ రాయబారముల జరిపి ప్రభుత్వము యొక్క భావమును స్పష్టముగ తెలుసు కొనవలె నను మార్గమున నున్నపుడు యీ విధముగ మతకలహముల స్వరూ పము వచ్చునటుల నల్లరుల దెచ్చుట యేమాత్రమును యుక్తముగ లేదు. న్యాయముగ దమ హక్కులకుభంగము గలిగినయెడల వానిని నిలువజెట్టుకొనుటకు నక్రమమార్గములవలం బిం పవచ్చును. హిం దువుల కెక్కువ సాకర్వము లీయబడినటుల మహమ్మదీయు సోదరులు తలంచి యీ అందోళన సహాయమున జేయుచున్నయెడల ప్రభుత్వమువారుచూచి కొలదిమాత్ర ము సద్భావము ఆదృశ్య మగు ను నని తలం బి కే మా! న్యాయ ము గ నధికసంఖ్యకులగు హిందువులు తమ హక్కులను నిలువజెట్టుకొనుటకుజేయు నాందోళనను సద్భావముతో వీక్షించి రాజకీయముగను సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను వారి యభివృద్ధికి తోడ్పడి యుండవలసినది. అపుడే శాంతియేర్పడ గలదు. నైజాం ప్రభుత్వము వాట్టి మార్గమున నుండుననియే మా సమ్మతము.

బొంబాయి మద్యనిషేధము

బొంబాయిపట్నంలో యివాగ్గ అగ్రరాత్రి 12 గంటలైనతరువాత కల్లు సారా అంగళ్లన్నియు మూసి వేయబడును. మద్యనిషేధ కార్యక్రమము ఆచరణలోనికి వచ్చును. ప్రభుత్వము వారిందుకు మంచితోట్టుపట్టులు జేసిరి. పార్టీల కయ్యమైన యీ కార్యక్రమ మును ప్రవేశపెట్టుటచేత ప్రతికూల ప్రదర్శనములు జరుగవచ్చునను భయ ము కలదు. అయినను ఇది వరలో నీవిషయము పత్రికలందున సభలందును చర్చింపబడి కాంగ్రెసు నిర్వాహ కార్యక్రమములో ప్రధానాంశ మగు మద్యనిషేధమును బొంబాయిపట్టణము పంటి పారిశ్రామిక ప్రధానస్థానమున ప్రవేశపెట్టుటవసరమని తెలియజేయబడెను. ఇప్పుడు ప్రారంభసమయమున బొంబాయిమంత్రులు మాత్రమే గాక యితర కాంగ్రెసు శాస్త్రీయులు మంత్రులు

హైదరాబాదు మతకలహములు

శనివారము సాయంత్రము పోరాటము

2 రు మరణించిరి; 6 గురు గాయపడిరి

(ప్రత్యేకవార్త)

సికింద్రాబాదు, జూలై 30:— శనివారము మధ్యాహ్నమున నగరములో కాలముగానే యుండెను. కాని చారమనూరు వద్ద సిక్కు మతస్థుడును, అరబ్బీ యరతును కొట్టుకొనుటవలన కాంతికి భంగము కలిగెను. ఇరువురికిని బలమగు గాయములు తగిలెనని నాకు తెలియవచ్చును. సిక్కు తరువాత అనుభుతిలో జరిగెను. ఈకొట్టుట నగరము నందు చాల సంవలనము కలుగజేసెను. రాత్రి సమయమున నింకను కొట్టుటలు జరుగుటకు భయపేర్పడెను కాన అగృహత్వమున రాత్రి కొట్టుట లేకుండగిడెను. నిన్నటి వరకు ఆచుటచుట్ట కొట్టుటలు జరుగుచునే యుండెను. సిగం బజారువద్ద యావదిన మారాస్ వ్యవస్థకు మరణించెను. నేను నిన్న నగరములో తిరిగివచ్చినప్పుడు సిక్కులందరి బజారు, అగ్రజాగంటి, పోలీస్ స్టేషన్, చారమనూరువద్ద హిం దు మతస్థులను బద్ధించు నూయబడియుండెను. సిక్కులలో బండ్లు మున్నవని రాకపోకలు చాల తక్కువగా నుండెను. కొట్టుట లేకపోయినను ప్రజలలో ఈ దేశము మాత్రమున్న కనబడెను. ఇంకా మామరాక్షసులవరకు కరకృత్యకై తిరుపు అమలుచేయబడెనని తెలియవచ్చును.

హైదరాబాదు, జూలై 30:— నేడు మధ్యాహ్నము చారమనూరువద్దను హైదరాబాదు కి-30, 4 గంటలమధ్య రెండు కొట్టుటలు జరిగెను. వీనిలో ఒకడుమరణించెను. కి మంది గాయపడిరి. యావదినవారిలో 2 కి బలమగు గాయములు తగిలెను. సిగం బజారులో నొక కొట్టుట జరిగెను. అందులో ఒకడు చని పోయెను. చారమనూరుపాఠశాలను ప్రజలు ఈ దేశభూమికు యున్నారని. అదనపు పోలీసు దళము రప్పించబడినది.

జూలై 29 తారీఖు శనివారమునాడు హైదరాబాదు నగరమున హైదరాబాదు కి-30, 4 గంటలమధ్య రెండు కొట్టుటలు జరిగెను. వీనిలో ఒకడు చని పోయెను. చారమనూరుపాఠశాలను ప్రజలు ఈ దేశభూమికు యున్నారని. అదనపు పోలీసు దళము రప్పించబడినది.

జూలై 29 తారీఖు శనివారమునాడు హైదరాబాదు నగరమున హైదరాబాదు కి-30, 4 గంటలమధ్య రెండు కొట్టుటలు జరిగెను. వీనిలో ఒకడు చని పోయెను. చారమనూరుపాఠశాలను ప్రజలు ఈ దేశభూమికు యున్నారని. అదనపు పోలీసు దళము రప్పించబడినది.

నిన్నటి ప్రభుత్వ ప్రకటనలో మున్నగు చివరియట్లు ప్రకటించబడెను, కాని నిజముగా చనిపోయినవారు 2 మాత్రమే.

(ఆ. తె.)

హైదరాబాదు, జూలై 30:— రాత్రి హైదరాబాదు నాటరాము ఒకటి డ్రైవలవలన ఒకరికి గాయములు తగిలెను. అతనికి తరువాత పోలీసులు వరదనుకొనిరి. పోలీసులు అందులోని సోదాచేసి బాంబులు చేయుటకు ఉపయోగపడునపుడు పట్టుకొని పోయిరి. రాత్రి యిదివరకు మరొకకొట్టుట జరుగలేదు. సిక్కులలో కొట్టుకొన్నవారుగాడా నెక్కువమైన నేడు ఉపయము శాంతముగా నుండెను. (ఆ. తె.)

29 తారీఖు మధ్యాహ్నపు ప్రకటన

హైదరాబాదు, జూలై 29:—

నేటి మధ్యాహ్నము ఈక్రింది ప్రకటనము గావించబడినది.

అను, గాంధీమహాత్ముడు డాక్టరు పట్టాభిశీతారాయయ్య గారు ను యీ కార్యక్రమము జయపథముగ జరుగవలెనని కోరుచు, ఆశీస్సులను బంపిరి. ప్రభుత్వమువారు త్రాగుడు కలవాటు వడినవారికి అధికముగ బాగుప థుట కీమార్గమును తిలకు వర్ధంత్యులను నాడు జూపుటయు బాగుగ నున్నది. ఈ కార్యక్రమము నిర్విఘ్నముగ జయప్రదముగ జరుగుగాక యని కోరుచు ముద్రాను పట్టు మునందును కల్లుసారా దుకాణములు మూసివేయబడుకాలము త్వరలోనే వచ్చునని యెదురుమాదు చున్నాము.

భారత శాసనసభ మరో సంవత్సరం గడుచు

గవర్నరు - జెనరలు ప్రకటన

అదివరకు 1938 మే 7 వ తేదీని ప్రకటించిన ప్రకారం 1939 సెప్టెంబరు 30 తో భారత శాసనసభా కాలపరిమితి సమాప్త మగును. ఇప్పుడు 1939 అక్టోబరు 1 నుండియు మరియొక సంవత్సరం కాలపరిమితిని పెంచుటకు గవర్నరు - జెనరలు గారు నిశ్చయించినటుల ప్రకటించబడినది. (య. ప్రె.)

మహాత్ముని ఆజ్ఞకు విధేయత

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు సత్యాగ్రహం మానుట సంప్రదింపులు ఫలిం చేసినను ఆశ

కోవానీన బడ్లు, జూలై 29:— దక్షిణాఫ్రికా భాగమైన ట్రాన్స్వాలులో భారతీయులను అహింసాయుత శాసనోల్లంఘన వ్యవస్థనాటి కయడచేస్తున్న నాయకులైన దామాగారు ఈక్రింది ప్రకటన చేస్తున్నారు. "తాము సలహా ఇచ్చిందాకా శాసనోల్లంఘన నాటికి పూనుకోరాదని మహాత్మా గాంధీగారు తిరిగిమాటకొని ఇచ్చిన సలహాను పాటించి వారు చేసిన ప్రకటన గమనించి ఆగస్టు 1వ తేదీ నాడు శాసనోల్లంఘనం ప్రారంభించడం అపు యెందుకని ప్రజలకు చాలాబద్ధం తెలియ పరుస్తున్నాము. శాసనోల్లంఘన ఉపసంఘం చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు మార్గదర్శకుడు ఉన్నది, మా మహాత్ముడే గనుక వారి సలహా కోసం మేము ఎదురు చూస్తుంటాము. వారి సలహా ఆకళింపనవలసియిం. వారు దక్షిణాఫ్రికా వదిలిపోయి చాలా దీక్షింపబడి, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపట్ల వారికినన్నట్టి దీక్షింపబడుతున్నారని భూమికి వర్తకానికి సంబంధించిన చట్టం భారతీయులను అధికంగా నాశనం చేస్తుంది. వీరికినన్న యావదినవారికి తలవలెవులు కలిగించేట్టిదిగా ఉన్నది. ట్రాన్స్వాలు భారతీయుల తరపున దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వంలో జరుపుతున్న సంప్రదింపులు ఫలప్రదమై గౌరవప్రదమైన ఒడంబడిక దారిలో ఉన్న అని శాసనోల్లంఘన ఉపసంఘం అస్తుంది." (యాంటర్) వార్తా, జూలై 29:— ఆగస్టు 1 వ తేదీ దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించ తలచటను నిరించి, మహాత్మాగాంధీగారి క్రింది ప్రకటన చేశారు:— "దక్షిణాఫ్రికాలో శాసనోల్లంఘన నాయకులయిన దామాగారికి నేను తిరిగి మాటలుగా

భారతదేశం యావత్ సహాయం చేస్తుంది. ఒకదేశ అన్యాయ జరిగి పోరాటం తప్పని పరిస్థితిలో ఆయనకు యావత్ దేశంవారితో సహా యుద్ధం చేస్తుంది. దామాగారు వారి సైనికులను ముట్టే ఉండవచ్చు." (ఆ. తె.)

కొట్టుటలు చాలవరకు తగ్గవని. ఇదివరకు ప్రకటన చేసినట్లుండియు దూరశీలలో కొట్టుటలు జరుగలేదు. కాని సిగంబజారులో రెండు స్థలములలో కొట్టుకొనుటయు, నాంపల్లి లో నొకటి కొట్టుకొనుటయు తలపించెను. కొట్టుకొన్నవారికి స్వల్పగాయములు తగిలెను. నిన్నటి ప్రకటనముల పొంకన ముగ్గురు మరణించిరి. (ఆ. తె.)

ఇతిహాస్ - ఉల్ - మునల్లాన్

సంఘ కార్యదర్శి ప్రకటన

హైదరాబాదు, జూలై 30:— "సంస్కరణల ప్రతికూలముగా మహమ్మదీయులు ఆందోళన చేసిరి. ఈ ఆందోళనను నెదుర్కొనుటవలనవారు నిజాంప్రభుత్వమున నుండి విడుదలయి నిజాంప్రభుత్వము కలగజేయు కొనిరి. మహమ్మదీయులపై వారు కాత్తిరి. రాష్ట్ర దుర్విధి. ఇందువలన మహమ్మదీయులు ఈ దేశ భూమికు ప్రతికూలము చేసిరి" అని ఇతిహాస్ ఉల్ - మునల్లాన్ సంఘ కార్యదర్శి అబుల్ హాసన్ సయ్యద్గారిచే ప్రకటనగావించుచున్నాడు. కాంతియాలను నిజారాష్ట్ర ప్రజల భయభ్రమలను కలిగించుటకును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి సానుకూలి పొందుటకును, బ్రిటిషు ఇండియానుండి హిందూప్రజల అభిప్రాయమును తమకు అనుకూలముగా త్రిప్పకొనుటకును హిందువులు ఈ విధముగా చేసిరి అయిన చెప్పవచ్చును. (ఆ. తె.)

హైదరాబాదు సంస్కరణలు

నైట్ కాంగ్రెసువారి అసంతృప్తి

గోవిందరావు నానలుగారి ప్రకటన

హైదరాబాదు, జూలై 29:— సంస్కరణల చాల అసంతృప్తి కరములుగా నున్నవి. హైదరాబాదును సంస్కరణ లోనగు సంస్థను ప్రభుత్వమువారు కమిటీవారు పరిష్కరించినవిధమునకు ఈ కమిటీవారు తమ అంగీకారము తెలుపుచున్నారని నిజాంగారి పర్యవాలా "మందు అభివృద్ధికి ఆవశ్యకములు కలవు" అని చెప్పబడినటులయితే మరే మంచి విషయములు ను సంస్కరణ లోలే కవు" అని హైదరాబాదుసంస్థానము విమర్శించు డ్రిమకొంగ్రెస్ అధ్యక్షుని ప్ర

(3 వేదీ చూడము)

Printed & Published by S. SambhuPrasad at the Andhra Patrika Press, 6 & 7, ThambuChetty Street, Madras.